

GUÍA DE ACTIVIDADES DE EDUCACIÓN AMBIENTAL E EDUCACIÓN PARA O CONSUMO

Este documento é unha *guía* orientativa de algunhas actividades concretas ofertadas por **VENTOS - Estudios Ambientais**. Estas actividades poden ser realizadas de xeito individual, ou agruparse nun programa máis completo e conxunto.

Poden solicitar maior información sobre o desenvolvemento, obxectivos, contidos ... de cada unha das actividades que lles resulten de maior interese, así coma a realización dun proxecto específico adaptado ás súas preferencias.

VENTOS - Estudios Ambientais

Avda Porteliña 14, 4ºC. Poio. 36994

986 87 39 31 / 607 351501

info@ventos.es

<http://www.ventos.es>

Índice

GUÍA DE ACTIVIDADES DE EDUCACIÓN AMBIENTAL E EDUCACIÓN PARA O CONSUMO	1
Listado xeral de actividades de VENTOS	3
1- Guía de Actividades: Educación Ambiental	3
2. Guía de Actividades: Educación para o Consumo e a Saúde	7
Metodoloxía	8

Listado xeral de actividades de VENTOS

1- Guía de Actividades: Educación Ambiental

Charlas-coloquio

Apoiadas por material audiovisual e didáctico, nelas fomentárase o coloquio e a participación, buscando implicacións individuais para a vida cotiá.

- Duración aproximada: 1 hora (e posterior coloquio).
 - ❑ Os espazos naturais galegos.
 - ❑ Fauna e flora de Galicia.
 - ❑ Donas do ar: introdución ao mundo das aves.
 - ❑ Coñecemento das nosas árbores.
 - ❑ Introdución á astronomía.
 - ❑ Renovando enerxías: as fontes renovables de enerxía.
 - ❑ Que facemos cos residuos urbáns?
 - ❑ Ecoloxía na vida cotiá.
 - ❑ Uso sostible da auga.
 - ❑ Nadal e medio ambiente.
 - ❑ Problemáticas ambientais e os seus efectos.
 - ❑ Situación ambiental de Galicia.
 - ❑ A biodiversidade no medio mariño.
 - ❑ Impactos sobre o medio mariño.
 - ❑ Agricultura ecolóxica.
 - ❑ Aproveitamentos tradicionais das plantas: medicinais e tintes.
 - ❑ Fungos e cogumelos: iniciación á micoloxía.
 - ❑ Micoloxía e respecto á natureza.
 - ❑ Alimentos transxénicos e biotecnoloxía.
 - ❑ Coñecemento da paisaxe.

Obradoiros e xogos

De carácter eminentemente práctico, de cada un deles se tentarán extraer conclusións ou ideas extrapolables á vida cotián.

Cada obradoiro irá precedido dunha breve charla (10-15 minutos) sobre o tema a desenvolver.

Estas actividades están dimensionadas para un máximo de 25 persoas por grupo, e estarán monitorizadas, segundo o caso, por un ou dous educadores.

Xogo do ecoconsumo

Xogo arredor dun taboeiro, no cal se van superando preguntas e probas sobre o consumo e a súa relación co medio ambiente e a saúde. Apoiado con material didáctico.

Coleccións de natureza ecolóxicas

Claves e indicacións para a elaboración de coleccións dunha forma respectuosa, así coma consellos para o disfrute e coñecemento da natureza sen danala. Asimesmo, inclúe a realización dun algario.

Interpretación de pistas e sinais de animais

Obradoiro de estudo das pegadas que deixan os seres vivos na natureza e que nos dan pistas da súa presenza ou comportamentos. Faranse moldes de pegadas, estudos de egagrópilas, observación e identificación de plumas e outros rastros animais, identificación de sons...

Coñecendo plantas e animais

Xogo arredor dun taboeiro que representa os espazos e ecosistemas galegos, que deben ser relacionados (mediante probas e preguntas) cos seus animais e plantas característicos. Apoiado con material didáctico.

Cultivo de cogumelos

Cultivo de cogumelos comestibles, empregando sustratos e materiais sinxelos. Apoiado con material didáctico.

Xogo "Pesca e Sostibilidade"

Xogo de simulación no que se aborda a influencia do tipo de rede e esforzo pesqueiro sobre a sostibilidade dos recursos. Apoiado por unha pequena mostra comentada de diversos produtos do mar comercializados.

Recollida selectiva e reciclaxe dos residuos

Realización de obxectos e materiais mediante a reciclaxe de elementos cotiás. A actividade irá complementada cunha mostra de materiais reciclados (de xeito industrial e artesanal) e unha maqueta sobre os contedores da recollida selectiva.

Poderase elixir, entre outras posibilidades, algunha das seguintes:

- Elaboración artesanal de papel.
- Elaboración de xoias de papel (reutilización de papel revista).
- Elaboración artesanal de plastilina (reciclaxe de aceite vexetal usado).
- Elaboración artesanal de xabón (reciclaxe de aceite vexetal usado).
- Elaboración de marcapáxinas (reutilizando envases de cartón e outros).
- Elaboración de candís (reutilizando frascos de especias).
- Elaboración de vidreiras artesanais (reutilizando vidros de ventás).

Recollida selectiva e reciclaxe dos residuos (ensino infantil)

Representación de títeres sobre a recollida selectiva, seguido da elaboración dun mural sobre a mesma (empregando envases reais).

Encadernación ecolóxica

Elaboración de pequenos cadernos, empregando material de refugallo (briks, teas, etc.).

Ecodisfraces

Confección de disfraces mediante reciclaxe de envases, cartóns, etc.

Elaboración de adornos e complementos do Nadal

Elaboración destes elementos mediante reutilización e reciclaxe de materiais cotiás.

Consumo responsable de enerxía

Obradoiros prácticos e demostrativos sobre a enerxía solar e eólica, empregando maquetas, aparellos que funcionan con este tipo de enerxías, e outros materiais relacionados coa enerxía no ámbito cotiá.

Consumo e depuración de augas

Confección e demostración, por grupos, dunha maqueta funcional dunha EDAR (Estación depuradora de augas residuais), empregando botellas de auga (PET) e materiais comúns. Esta actividade irá apoiada por un vídeo sobre o tema.

Xogo A chorro: o ciclo da auga.

Xogo de simulación sobre o ciclo da auga, as súas tomas e achegas ao paso por un río, contaminacións, etc. Doado de entender e reproducir. Apoiado por un vídeo (10 minutos) e unha introdución inicial.

Limpadores ecolóxicos

Análise dos aspectos ambientais dos produtos de limpeza e droguería, tanto convencionais e ecolóxicos. Elaboración de receitas alternativas, máis ecolóxicas, seguras e económicas.

Duración: 2 horas.

Ecoauditoría dun centro

Análise dos aspectos ambientais do edificio e o seu recinto (consumo de auga e enerxía, materiais de construción, ruidos...).

Elaboración de perfumes vexetais **NOVO**

Análise ambiental de perfumes e cosméticos convencionais, e elaboración de produtos artesanais, con receitas doadamente reproducibles.

As plantas na escritura **NOVO**

Actividade divulgativa sobre a historia das plantas como fonte de soportes e utensilios de escritura. Inclúe realización dun papiro, papel de algodón e retallado de plumas de cana. Recomendable para ambientalización de festas históricas ou como complemento de programas de reciclaxe de papel.

Itinerarios e saídas

- Natureza na cidade:** prestando atención aos seres vivos urbáns, ao medio físico da vila, e a indicadores de habitabilidade da mesma (ruidos, residuos, limpeza,...). Os alumnos elaborarán un estudio ou informe ambiental da súa localidade.
- Roteiros no Entorno Natural:** tanto no rural cercano á vila/cidade como en Espazos Naturais.
- Saídas nocturnas para **observacións astronómicas.**

Cada saída será complementada coa realización de actividades, segundo o tipo de medio:

- Calcos de cortezas.
- Reprodución de pegadas de animais en xeso.

- Construción de reloxos solares.
- Confeción de lupas.
- Técnicas de orientación na natureza.
- Prácticas de debuxo rápido de campo.
- Xogos, ...

Asimesmo, as saídas irán provistas con material de apoio: material de observación, guías de campo, mapas, documentación específica, botiquín...

2. Guía de Actividades: Educación para o Consumo e a Saúde

Charlas - coloquio

Abordando, entre outras, as seguintes temáticas:

- Alimentación saudable.
- Seguridade alimentaria.
- Consumo de peixes e mariscos.
- Consumo responsable.
- Consumo enerxético na vivenda e o transporte.

Obradoiros

A Compra Equilibrada

Traballo con táboas nutritivas, etiquetas reais, roda dos alimentos, e apoiado con material didáctico, coa fin de transmitir as necesidades nutritivas a ter en conta cando realizamos a compra dos alimentos.

Etiquetado de alimentos

Traballo práctico, empregando etiquetas e envases reais, facendo unha análise de diversos aspectos do etiquetado (información que debe aparecer, posibles erros, interpretación...).

Un bó almorzo

Análise do propio almorzo, buscando posibles melloras, dende o punto de vista nutricional e actitudinal. Apoiado con material didáctico.

Avaliación de aditivos

Actividade práctica sobre os tipos de aditivos empregados na industria alimentaria, propiedades e efectos na saúde, identificación no etiquetado, etc.

Metodoloxía

O **obxectivo** en *Educación Ambiental* é a reflexión arredor de *actitudes* e *aptitudes*, mellorando o balanço ambiental dos mesmos e a nosa relación cos demais.

A **metodoloxía** empregada combina varios recursos (charlas-coloquio, xogos, obradoiros, visionado e comentario de audiovisuais...). O obxectivo desta mestura de recursos é, ademais de adaptarse ás preferencias do receptor, combinar aspectos lúdicos e formativos, alén de fomentar o debate.

Un aspecto importante é a **avaliación** das actividades: isto permite tomar nota dos acertos e incidencias no deseño de cada programa, axudando a mellorar, e permitindo aos organizadores extraer conclusións sobre o resultado da mesma a varios niveis. A avaliación xoga tamén un papel importante dentro dun proceso educativo que promova actitudes críticas nos participantes, facilitando o intercambio de impresións sobre o desenvolvemento da actividade e dos seus contidos.

Ao remate de cada programa, entrégase aos organizadores un **informe-memoria** no que se recollan os materiais didácticos empregados, a avaliación realizada, e información complementaria (bibliografía, enderezos útiles, anexos, ...).